

věci hlavní, a zejména práva zástavní, nabytá k věci samé, vztahují se i na toto příslušenství (§ 457 obč. zák.). Aby však průmyslu usnadněno bylo opatřiti si dlouhodobý úvěr, potřebný k zřízení nebo doplnění provozovny, připuštěna byla poznámka §u 297 a) obč. zák. s účinky tamže stanovenými. Ve zprávě komise pro justiční věci čís. 78 příloh k stenogr. prot. panské sněmovny XXI. zasedání z roku 1912 se uvádí, že předpisy §u 297 a) jsou »doplňkem« — nikoli změnou — §u 297 obč. zák. a mají vyrovnati odporující si zájmy továren, stroje na úvěr dodávajících a k svému zajištění vlastnictví si vyhrazujících s jedné, a ústavů reální úvěr poskytujících s druhé strany; vzhledem k tomu poznámka ona nemůže se dotýkati ochrany veřejné důvěry v knihu pozemkovou. Nabývá proto knihovni věřitelka na strojích, s realitou spojených a jejím příslušenstvím se stavších, knihovního práva zástavního již oním spojením s nemovitostí, ač-li nebyla nejpozději při spojení strojů s nemovitostí jako jejího příslušenství poznamenána v pozemkové knize pro dodavatele strojů výhrada vlastnictví po rozumu §u 297 a) obč. zák. Z toho plyne, že vlastník nemovitosti dle předpisu §u 297 a) obč. zák. sice sám jest povolán k tomu, by dal souhlas k poznámce dle cit. §u, ale že toto svolení vlastníka k této poznámce státi se smí jen bez újmy práv knihovních věřitelů, kteří spojením strojů s nemovitostí nabyli již na nich knihovních práv zástavních. Jest proto v takovém případě, kde realita v čase dodatečného svolení k poznámce jest stížena právy zástavními, k povolení poznámky třeba souhlasu těch knihovních věřitelů, kteří již na strojích knihovního zástavního práva nabyli. V prohlášení vlastníkově ze 17. května 1924, k jehož obsahu lze při vyřízení knihovni žádosti jediné přihlížeti (§ 94 čís. 3 knih. zák.), uvedeno jest, že firma, o poznámku žádající, již provedla instalaci strojů a celého zařízení, které byly s touto nemovitostí spojeny a že, ježto si vyhradila vlastnictví k nim, dává vlastník svolení k poznámce. Tudiž v čase vystavení této listiny a tím spíše v čase podání knihovního návrhu (19. května 1924) bylo spojení strojů s nemovitostí již provedeno, čímž ipso facto nabyla stěžovatelka, pro niž již v pořadí ze 17. června 1922 vážne právo zástavní za pohledávku 110.000 Kč, i k těmto strojům práva zástavního, a toto již nabyté právo nemohlo býti dotčeno pozdějším jednostranným jednáním vlastníkovým, jakým jest prohlášení ze 17. května 1924. Neměla býti proto poznámka dle §u 297 a) obč. zák. povolena bez souhlasu dovolací stěžovatelky, i bylo proto usnesení prvního soudu, žádost o poznámku zamítající, obnoviti, aniž bylo třeba obírat se tím, zda může jíti o případ v druhé větě v §u 297 a) obč. zák. uvedený, totiž o pouhou výměnu starých strojů za nové.

Čís. 4119.

Zrušení výsady §u 207 horn. zák., vyslovené zákonem ze dne 2. července 1924, čís. 177 sb. z. a n., působí již od počátku účinnosti zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 4. září 1924, R I 717/24.)

Exekuci na mzdu horníka pro pohledávku výživného ze zákona soud první stolice usnesením ze dne 30. června 1924 nepovolil. Rekursní soud usnesením ze dne 21. července 1924 exekuci povolil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud vyslovil plenárním usnesením čís. sb. n. s. 1665 zásadu, že ustanovení Šu 207 horn. zák. nedoznalo změny zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n. K opačnému přesvědčení nestačil původní doslov Šu 6 zákona, zbavující platnosti všechny dosavadní zákony a nařízení, jež odporují předchozím ustanovením, neurčivše blíže, o jaké zákony a nařízení jde. Důsledkem tohoto svého judikátu stál Nejvyšší soud po dobu platnosti zákona čís. 314/1920 na tom, že nelze ve smyslu Šu 207 horn. zák. vésti exekuci na platy horníků ani pro výživné, kterýž náhled sdílí v tomto případě i první soud. Tento právní stav změnil se však dnem, kdy vstoupil v účinnost zákon ze dne 2. července 1924, čís. 177 sb. z. a n., t. j. dnem 2. srpna 1924. § 1 tohoto zákona ponechal v platnosti první větu Šu 6 zák. čís. 314—20 znějící: zákon tento účinkuje 10. dnem po vyhlášení, kteréž se stalo 8. května 1920, tedy dnem 18. května 1920. Druhá věta byla změněna, rozšířena a zní nyní: »S o u č a s n ě pozbývají platnosti všechny dosavadní zákony a nařízení, jež odporují hořejším ustanovením, zejména veškeré dosavadní předpisy o tom, že exekuce na některé ze služebních platů, uvedených v Šu 1, nebo na výslužné, odbytné a zaopatřovací platy, uvedené v Šu 2, jest zcela nebo z části vyloučena.« Tímto doplněním zákona čís. 314/20 byl dodatně zrušen i § 207 horn. zák. a pozbyl tím právního významu onen judikát Nejvyššího soudu, opřený o původní (nyní však změněný) doslov zákona čís. 314/20. Ježto zákon, doplňující původní zákon čís. 314/20, vstoupil v účinnost dnem 2. srpna 1924, jest posuzovati i v tomto případě přípustnost exekuce pro pohledávku na výživném na platy horníků podle Šu 6 zákona čís. 314/20 v nynějším jeho doslovu, jímž zrušen byl i § 207 horn. zák. Zákonodárce ponechal v platnosti první větu tohoto Šu, stanovící počátek účinnosti 10. dnem po 8. květnu 1920, z čehož je patrné, že propůjčil tím tutéž časovou účinnost i druhé rozšířené větě tohoto Šu, jejíž dodatek, nyní přidaný, jest jen autentickým výkladem původního ustanovení, že zrušení výsady působí ne teprv ode dne vyhlášení zákona ze dne 2. července 1924, nýbrž již od počátku působnosti zákona čís. 314/1920. V tomto směru působí dodatek k Šu 6 zákona čís. 314/20, připojený zákonem z 2. července 1924, zpět, a proto jest posuzovati přípustnost exekuce podle nynějšího znění Šu 6 zákona čís. 314/20 bez ohledu na to, že o exekuci bylo zažádáno, po případě že soud první stolice povolil exekuci před vyhlášením zákona ze dne 2. července 1924 a že exekuci vymáhá se výživné, splatné i za dobu před tímto dnem. Úmysl zákonodárce je zřejmý, šlo mu totiž o to, by exekuci podrobeny byly i platy horníků, co ve skutečnosti zamýšlel již i zákonem čís. 314/20, aniž úmysl tento byl z doslovu zákona zřejmý. Nový zákon není změnou zákona

čís. 314/20, nýbrž jen jeho doplňkem, obsahujícím výklad dřívějšího již ustanovení ne dosti jasného pro svůj příliš stručný doslov, takže nejde o práva dříve nabytá dle §u 5 obč. zák., nýbrž jediné o autentický výklad zákonného předpisu již dříve platného (§ 8 obč. zák.), jímž měla býtí přiznána věřitelům práva, jichž dříve neměli (§ 207 horn. zák.).

Čís. 4120.

Kdo nabytí obchodu od kupce plného práva, jest oprávněn domáhati se zápisu staré firmy do obchodního rejstříku, třebaž nebyla dosud v rejstříku zapsána.

Připojeno-li v nové firmě ku jménu rodovému jméno křestní, musí i toto býti vlastním jménem kupcovým.

(Rozh. ze dne 9. září 1924, R I 580/24.)

Opovědi Karla Z-a, by zapsána byla do rejstříku firma Josef Z., rejstříkový soud vyhověl, rekursní soud opověď zamítl. **D ů v o d y:** Jedním z hlavních předpokladů převodu firmy jest nabytí obchodního závodu buď smlouvou, buď dědictvím a tento závod musí býti závodem kupce plného práva, neboť jen na tohoto vztahují se předpisy o firmách. Kdo tedy nabude firmy kupce, který nepožívá plného práva, nenabývá onoho práva firemního, a nemůže ho ani dodatečně nabytí zvětšením obchodu nebo jinakou přeměnou závodu v závod kupce plného práva. Jde-li o závod kupce plného práva, jest lhostejno, zda byla firma takového kupce v rejstřík zapsána čili nic, a může v tomto případě nabyvatel takového závodu žádati za zápis firmy, pod kterým tento závod veden byl, do obchodního rejstříku. Firma kupce neplnoprávního do rejstříku zapsána býti nemůže, neboť se na takového kupce nevztahují předpisy §u 7 uv. zák. k obch. zák. V tomto případě jde o nabytí závodu, dříve Josefem Z-em provozovaného, Karlem Z-em a na tomto jest, by prokázal, že Josef Z. byl plnoprávným kupcem ve smyslu §u 7 uv. zák. k obch. zák. a že tudíž také oprávněn byl domáhati se zápisu jeho firmy. V tom směru jest však přípisem berní správy zjištěno, že Josef Z., od něhož Karel Z. v roce 1910 obchod papírem převzal, byl zdaněn daní výdělkovou v r. 1910/11 sazbou 30 K, tak že sazba daně výdělkové až do roku 1919 incl. nedosahovala výše 120 K dle tehdy platného předpisu §u 7 uv. zák. k obch. zák. Nebyl tudíž Josef Z. kupcem plného práva, neměl nároku na vedení firmy ve smyslu čl. 16 obch. zák. a nenabytí proto ani Karel Z., převzav závod svého otce, práva na vedení firmy »Josef Z.« a nemůže se protokolace této firmy domáhati, poněvadž ani jeho předchůdce nebyl oprávněn žádati protokolaci této firmy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Pokud se stěžovatel domáhá pro svůj závod zápisu firmy »Josef Z.«, pod kterým jménem tento závod vedl jeho otec, tedy zápisu staré firmy